

Założycielskie zgromadzenie Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych

(Trzebnica, 19–20 września 2000 r.)

W dniach 19–20 września 2000 r. w Trzebnicy miało miejsce założycielskie zgromadzenie Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych. Tematem tegorocznych obrad były *Śpiewy Liturgii Godzin w języku polskim*. W drugim dniu został poddany pod głosowanie statut Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych i podjęta uchwała założycielska Stowarzyszenia.

W pierwszym wykładzie pt. *Nieszpory niedzielne — teoria i praktyka*, ks. prof. dr hab. Czesław Krakowiak z KUL omawiał kolejno: Sobór Watykański II oraz inne dokumenty Kościoła na temat nieszporów, podjął temat teologii nieszporów, ukazał rolę nieszporów w parafii, a także mówił ołączeniu Liturgii Godzin z Eucharystią. Kościół wypełnia swoje dzieło poprzez sakramenty, sakramentalia, ale także przez Liturgię Godzin, która jest modlitwą codzienną Kościoła, a więc duchownych i świeckich. Liturgia ta ma być sprawowana uroczysto i ze śpiewem. Dlatego też istnieje pilna potrzeba odnowienia żywotności śpiewanej Liturgii Godzin, zwłaszcza nieszporów w parafiach.

Kolejny wykład wygłosił ks. mgr-lic. Piotr Paćkowski — *Nieszpory o NMP w XIX i XX wieku na podstawie śpiewników katolickich*. Prelegent zakreślił bogatą panoramę historii nieszporów o NMP. Przedmiotem wykładu stała się odpowiedź na py-

tania: kiedy pojawiły się nieszpory w języku rodzimym, jakie są źródła melodyczne, na ile są to własne melodie, a na ile zaczerpnięte są one z chorału gregoriańskiego? Ks. Paćkowski podał, że w latach 1886–1994 ukazało się 38 śpiewników, które stanowią źródła do omawianego problemu. Dostrzegł także, że bardzo są mocne związki z chorałem, ale i nie brakuje rodzimych melodii; zawsze była to jednak żywa tradycja.

Kolejny wykład wygłosiła pani mgr-lic. Beata Bodzioch — *Polskie śpiewy LG Triduum Paschalnego, zarys problematyki*. Celem wykładu było ukazanie i charakterystyka trendów w twórczości brewiarzowej po Soborze Watykańskim II. Po soborze ukazywały się więc sukcesywnie — melodie do Liturgii Godzin w *Triduum Sacrum* — od 1973 r. w Kielcach, Lublinie, Warszawie, Częstochowie, Krakowie. Istnieje w nich różnorodność melodii. W 60% oparte są na tonach psalmowych. Istnieją także adaptacje chorałowe, a najczęściej są to kompozycje własne.

Na zakończenie pierwszego dnia obrad wykład wygłosił ks. prof. dr hab. Ireneusz Pawlak na temat: *Śpiew psalmów w LG*. Ks. Profesor przedstawił historię śpiewu psalmów (Stary oraz Nowy Testament). Rozróżnił pojęcia: śpiew antyfonalny, śpiew solowy. Podał historię kształtowania się brewiarza. Zajął się zagadnieniami: podział psalmu na wersy, problem języka narodowego, melodie i sposób ich wykonywania. Pokreślił, że muzyka w psalmach ma być modlitwą śpiewaną. Śpiew ma prowadzić modlitwę, prowadzić do kontemplacji i głębokiego religijnego przeżycia. Istota poprawnego wykonywania śpiewu psalmów.

Na zakończenie pierwszego dnia obrad uczestniczyliśmy w uroczystej Mszy św. celebrowanej w Sanktuarium Św. Jadwigi Śląskiej.

W drugim dniu obrad Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych przedstawiono zgromadzonemu gremium przedredagowany po wcześniejszych uwagach statut. W niektórych punktach naniesiono jeszcze nowe poprawki, a następnie miało miejsce głosowanie nad statutem, który jednogłośnie przyjęto. Odbyło się także głosowanie nad rozpoczęciem procedury dla zatwierdzenia Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych, którą to propozycję przyjęto również jednogłośnie. Wszyscy chętni wpisali się następnie na listę członków założycieli Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych.

Na zakończenie obrad ks. prof. dr hab. Ireneusz Pawlak — przewodniczący tymczasowego zarządu Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych — wygłosił apel do muzyków kościelnych w Polsce. Zwrócił w nim uwagę, że istotne jest podjęcie konkretnego działania dotyczące muzyki kościelnej w Polsce. Wobec wielu nadużyć w tej dziedzinie musimy uporządkować „podwórko” muzyki kościelnej w Polsce. Zaproponował też konkretne propozycje: w 2003 r. Kongres Muzyki Liturgicznej (parafialny, diecezjalny, ogólnopolski), następnie trzeba opracować *Vademecum dla muzyka kościelnego*. Konieczne jest także podjęcie dalej sprawy *Słownika muzyków kościelnych w Polsce*, a w końcu doprowadzić do krytycznego wydania *Dokumentów muzyki kościelnej Stolicy Apostolskiej* w języku polskim.

Apel został przyjęty wielkimi owacjami przez wszystkich zebranych. Przewodniczący zgromadzenia wyraził na koniec wdzięczność dla wszystkich organizatorów sesji, prelegentów oraz zgromadzonych za przybycie na tegoroczne spotkanie muzykologów kościelnych w Polsce. Kolejne spotkanie zaplanowane zostało na wrzesień 2001 r. w Lublinie lub w Płocku.

Ks. Robert Tyrała